

**Poskytovanie sociálnej pomoci
ľuďom s mentálnym postihnutím a
ich rodinám**

Prečo tento projekt a komu pomôže?

Prečo tento projekt a komu pomôže?

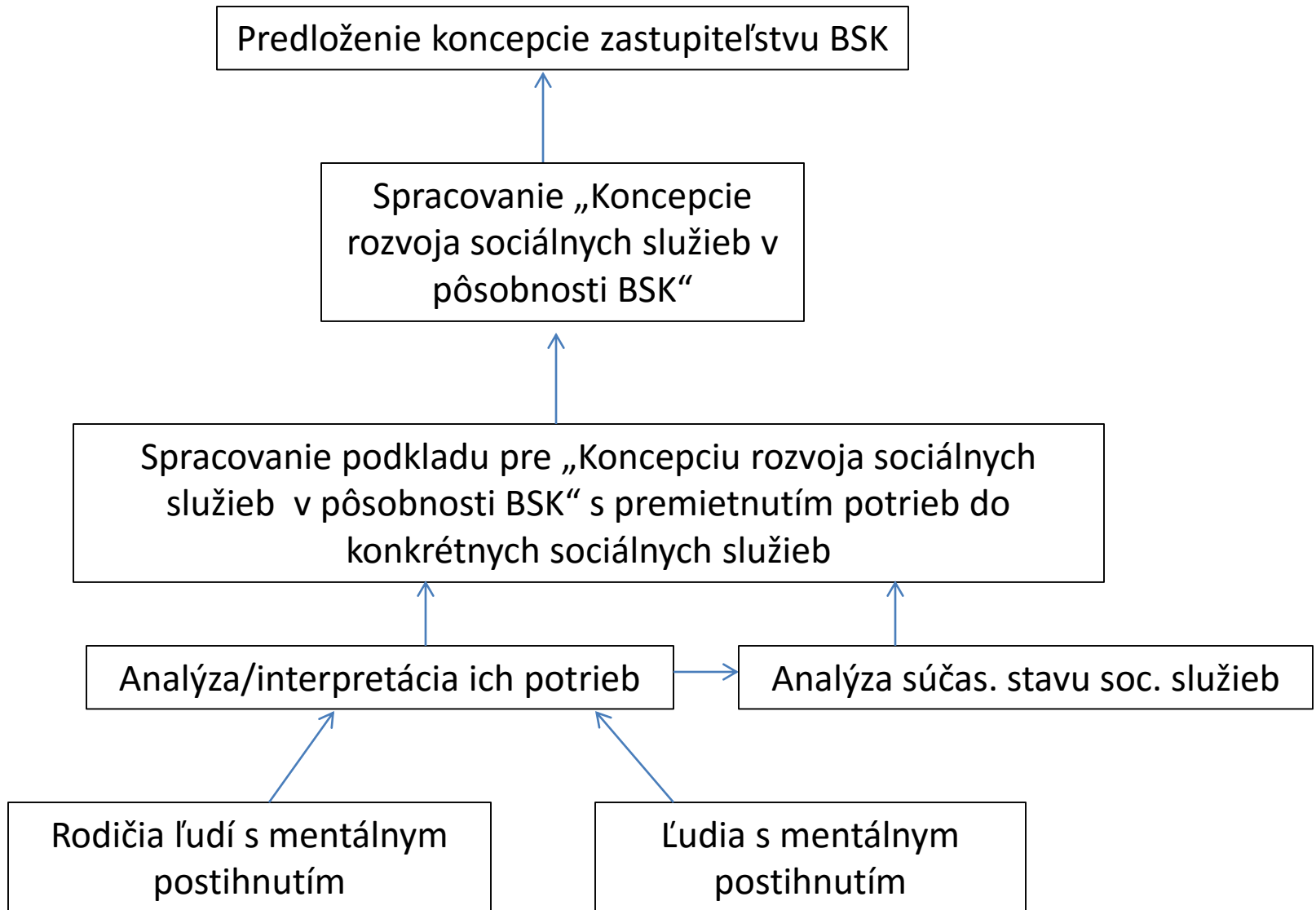
Ambíciou projektu je vytvoriť nástroj na presadzovanie politik v oblasti sociálnych služieb na konkrétnu cieľovú skupinu – ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny na území Bratislavského samosprávneho kraja.

Projekt realizuje **Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR** v spolupráci s **Bratislavským samosprávnym krajom**.

O ZPMP v SR

- Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike (ZPMP v SR) je stabilná organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou. Aktivity v prospech ľudí s mentálnym postihnutím realizuje už viac ako 38 rokov. Úspešne zrealizovalo stovky projektov, ktoré pomohli ľuďom s mentálnym postihnutím na celom Slovensku.
- Aj vďaka združeniu môžu ľudia s mentálnym postihnutím chodiť do školy, vzdelávať sa, môžu mať svoj občiansky preukaz (lebo ani to nebola v minulosti samozrejmosť)
- Cieľom združenia je neustále monitorovať problémy a potreby ľudí s mentálnym postihnutím a snažiť sa na ne reagovať.
- Združenie sa snaží aktívne ovplyvňovať legislatívu a tvorbu zákonov tak, aby boli prijímané v súlade so záujmami a potrebami ľudí s mentálnym postihnutím.

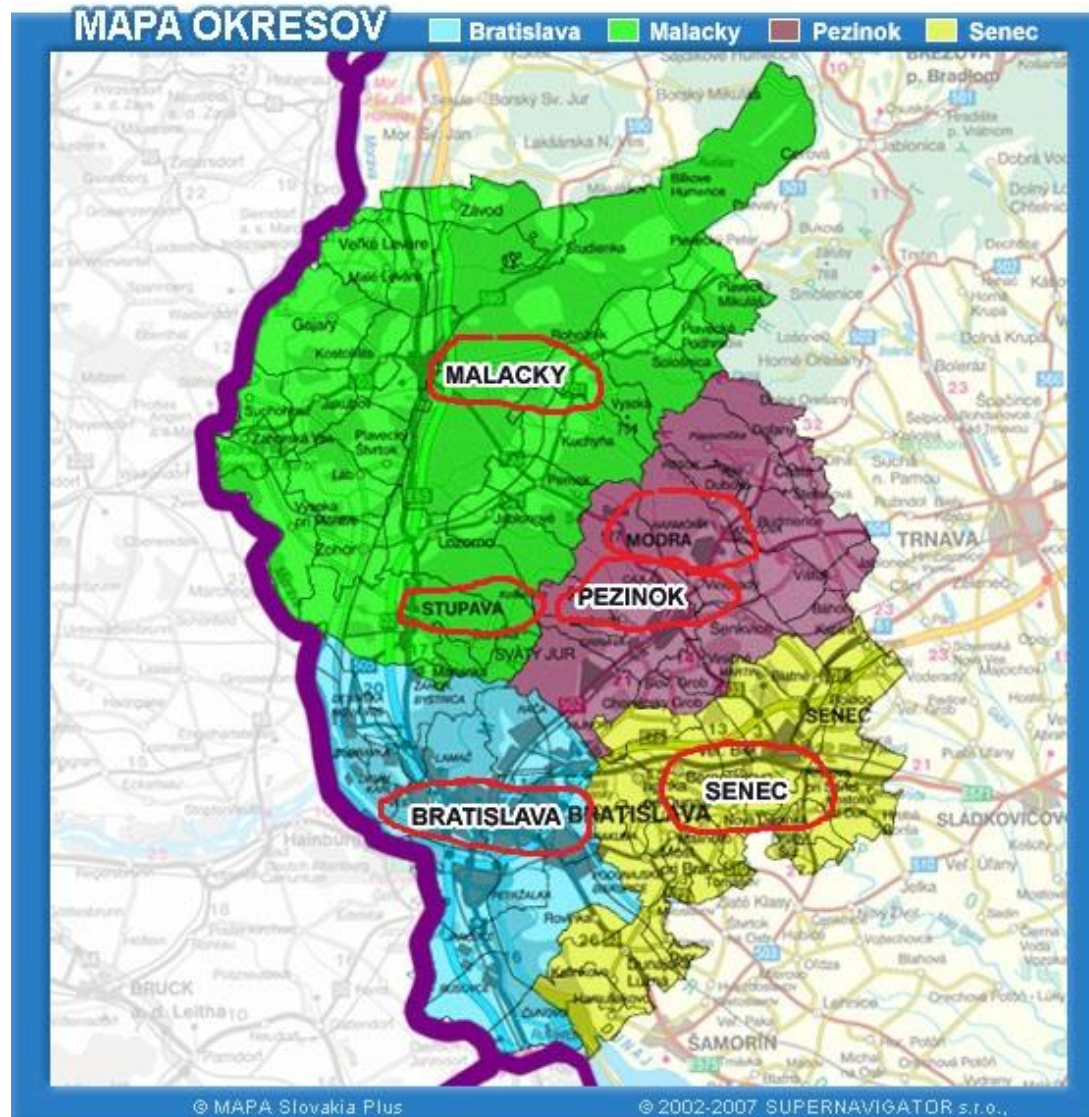
Schéma participatívneho procesu

Monitorovanie potrieb ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín

- 10 skupinových stretnutí s rodičmi ľudí s mentálnym postihnutím (detí i dospelých), 120 účastníkov
- Vytvorenie a distribúcia elektronickej verzie dotazníkov pre rodičov ľudí s mentálnym postihnutím (detí i dospelých)
- Vytvorenie a distribúcia tlačenej verzie dotazníkov pre rodičov ľudí s mentálnym postihnutím
- Celkový počet vyplnených dotazníkov: 188
- 42 individuálnych štruktúrovaných rozhovorov s dospelými ľuďmi s mentálnym postihnutím

Mapa skupinových stretnutí s rodičmi

Spolupráca s Úradom BSK

- Účasť pri tvorbe dotazníkov pre rodičov ľudí s mentálnym postihnutím, pripomienkovanie dotazníkov
- Pomoc s distribúciou dotazníkov do zariadení sociálnych služieb v pôsobnosti BSK
- Aktívna účasť BSK na mapovaní potrieb rodičov formou skupinových rozhovorov

Spolupráca s rodičmi

Rodičia boli oslovovaní prostredníctvom:

- Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím,
- Úradu BSK, ktorý kontaktoval zariadenia sociálnych služieb vo svojej pôsobnosti,
- ďalších mimovládnych organizácií združujúcich ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny,
- sociálnych sietí – zdieľanie linku na elektronický dotazník na sociálnych sieťach,
- osobných kontaktov,
- vzájomných zdieľaní rodičov

- Veľmi intenzívna – rodičia veľmi citlivo vnímajú svoje potreby a potreby svojich detí.
- Rodičia oceňovali, že dostali priestor vyjadriť sa, pretože to vnímali ako niečo, čo nie je „bežné“
- Rodičia potrebovali, aby niekto vypočul ich potreby, starosti a obavy o budúcnosť ich detí
- Participácia im priniesla nádej na zmenu, ktorej mohli byť aktívnou súčasťou
- Monitorovania sa zúčastnili rodičia malých detí, školopovinných detí, mladých i starších dospelých (veková škála 2 – 53 rokov).

Špecifiká spolupráce s rodičmi malých detí so zdravotným znevýhodnením

- Preferovali zisťovanie potrieb elektronickou formou – dotazníkom
- Osobné stretnutia boli u mladých rodín málo využívané, zúčastňovali sa ich skôr rodičia starších detí/osôb
- Išlo o najpočetnejšiu skupinu pri vyplňaní elektronického dotazníka
- Presun s malým dieťaťom bol náročný, potreba zabezpečiť stráženie dieťaťa
- Motiváciou na vyplnenie dotazníka bola možnosť ovplyvniť tvorbu verejnej politiky „pre dobro vlastného dieťaťa“ (ak sa udeje pozitívna zmena, pomôže to aj môjmu dieťaťu)

Spolupráca s ľuďmi s mentálnym postihnutím

- Ľudia s mentálnym postihnutím boli kontaktovaní prostredníctvom: Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím, osobných kontaktov, zariadení sociálnych služieb, chránených dielní
- Najčastejšie išlo o ľudí vo veku 30 – 49 rokov
- Prostredníctvom štruktúrovaného rozhovoru mali priestor vyjadriť svoje potreby v kľúčových oblastiach svojho života (napr. zamestnanie, bývanie, vzdelávanie, voľný čas)

Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami

- Sieťovanie MO, ktorých cieľovou skupinou sú ľudia s mentálnym postihnutím a ich rodiny
- Prostredníctvom mimovládnych organizácií boli kontaktovaní rodičia združení v týchto organizáciách (napr. Spoločnosť Downovho syndrómu, Spoločnosť Williamsovho syndrómu, Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením)

Najzaujímavejšie momenty participácie

- Sila osobných stretnutí s rodičmi a ich životných príbehov
- Vďaka vytvoreniu priestoru, v ktorom mohli rodičia vyjadriť svoje potreby, sa mnoho z nich otvorilo a hovorilo o svojich najväčších strachoch, obavách, ale i nádeji pre svoje deti do budúcnosti
- Mnohí rodičia odchádzali s pocitom, že po dlhom čase boli vypočutí a niekto sa zaujíma o ich potreby

Riziká a bariéry

- **Časové bariéry stretnutí s rodičmi**– kvôli iným povinnostiam (napr. nemal sa kto postarať o dieťa) sa niektorí rodičia nemohli zúčastniť, prípadne sa mohli zúčastniť len v obmedzenom čase
- **Priestorové bariéry stretnutí s rodičmi** – keďže sa stretnutia s rodičmi uskutočnili v spádových oblastiach jednotlivých okresov Bratislavského kraja, niektorí rodičia sa nezúčastnili kvôli cestovaniu
- **Kapacitné bariéry stretnutí s rodičmi** – nemožnosť vytvoriť taký počet stretnutí, aby sa vyhovel všetkým osloveným rodičom, čo sa týka času a priestoru stretnutí
- **Nevýhody dotazníkového zberu dát** – chýbajúci osobný kontakt bol limitujúci faktor - stručné odpovede v otvorených otázkach, otázky s výberom možností
- **Nemožnosť osloviť rodičov, ktorých deti nie sú zaradené v systéme** (napr. ich deti skončili školu, zostali doma a nenavštevujú zariadenie sociálnych služieb)

Ďakujem za pozornosť